

WHY WAS THE FIRST TEMPLE DESTROYED – BAVLI vs. YIRMIYAHU

שם המרצה - מנחם ליבטאג -mleibtag@gmail.com

I. The classic reason - the "big three" - Mesechet Yoma 9b:

Talmud Bavli Yoma 9b:

Due to what reason **was** the **First Temple** destroyed?

It was destroyed **due to** the fact **that there were three matters**:

- **Idol worship,**
- **forbidden sexual relations,**
- **and bloodshed.**

Idol worship, as it is written:

"The bed is too short for stretching..." ([Isaiah 28:20](#)).

With regard to **forbidden sexual relations**, it is written:

"The Lord says because the daughters of Zion are haughty and walk with outstretched necks and wanton eyes..." ([Isaiah 3:16](#))....

With regard to **bloodshed** it is written:

"Moreover, Manasseh shed innocent blood very much, until he had filled Jerusalem from one end to another" ([II Kings 21:16](#)).

However, considering that the people during the **Second Temple** period **were engaged in Torah** study, observance of **mitzvot**, and **acts of kindness**, and that they did not perform the sinful acts that were performed in the First Temple, **why was** the Second Temple **destroyed**?

It was destroyed **due to** the fact **that there was wanton hatred** during that period.

This comes **to teach you** that the sin of **wanton hatred** is **equivalent to the three** severe transgressions: **Idol worship, forbidden sexual relations and bloodshed...**

Note how all sources are from over 100 years before Temple destroyed

b/c - this decree of destruction was made in the time of King Menashe

Read II Kings chapter 21

In the time of Yirmiyahu - reasons are quite different!

א בן-שנים עשרה שנה, מנשה במלכו, וחמשים וחמש שנה, מלך בירושלם; ושם אמו, חפצי-בה.

ב ויעש הרע, בעיני יהוה--כתועבת, הגוים, אשר הוריש יהוה, מפני בני ישראל.

ג וישב, ויבן את-הבמות, אשר אבד, חזקיהו אביו; ויקם מזבח לבעל, ויעש אשרה כאשר עשה אחאב מלך ישראל, וישתחו לכל-צבא השמים, ויעבד אתם.

ד ובנה מזבחת, בבית יהוה, אשר אמר יהוה, בירושלם אשים את-שמי.

ה ויבן מזבחות, לכל-צבא השמים, בשתי, חצרות בית-יהוה....

ז וישם, את-פסל האשרה אשר עשה--בבית, אשר אמר יהוה אל-דוד ואל-שלמה בנו, בבית הזה ובירושלם אשר בחרתי מכל שבטי ישראל, אשים את-שמי לעולם....

ט ולא, שמעו; ויתעם מנשה, לעשות את-הרע, מן-הגוים, אשר השמיד יהוה מפני בני ישראל.

י וידבר יהוה ביד-עבדיו הנביאים, לאמר.

יא יען אשר עשה מנשה מלך-יהודה, התעבות האלה--הרע, מכל אשר-עשו האמרי אשר לפניו; ויחטא גם-את-יהודה, בגלוליו. {ס}

יב לכן, כה-אמר יהוה אלהי ישראל, הנני מביא רעה, על-ירושלם ויהודה: אשר, כל-שמעיו (שמעה)--תצלנה, שתי אזניו.

יג ונטיתי על-ירושלם, את קו שמרון, ואת-משקלת, בית אחאב; ומחיתי את-ירושלם כאשר-ימחה את-הצלחת, מכה, וקפה, על-פניה....

טז וגם דם נקי שפך מנשה, הרבה מאד, עד אשר-מלא את-ירושלם, פה לפה--לבד מחטאתו אשר החטיא את-יהודה, לעשות הרע בעיני יהוה.

II KINGS Chapter 21 : 1 Manasseh was twelve years old when he began to reign; and he reigned five and fifty years in Jerusalem; and his mother's name was Hephzi-bah.

2 And he did that which was evil in the sight of the LORD, after the abominations of the nations, whom the LORD cast out before the children of Israel.

3 For he built again the high places which Hezekiah his father had destroyed; and he reared up altars for Baal, and made an Asherah, as did Ahab king of Israel, and worshipped all the host of heaven, and served them.

4 And he built altars in the house of the LORD, whereof the LORD said: 'In Jerusalem will I put My name.'

5 And he built altars for all the host of heaven in the two courts of the house of the LORD....

7 And he set the graven image of Asherah, that he had made, in the house of which the LORD said to David and to Solomon his son: 'In this house, and in Jerusalem, which I have chosen out of all the tribes of Israel, will I put My name for ever;

9 But they hearkened not; and Manasseh seduced them to do that which is evil more than did the nations, whom the LORD destroyed before the children of Israel.

10 And the LORD spoke by His servants the prophets, saying:

11 'Because Manasseh king of Judah hath done these abominations, and hath done wickedly above all that the Amorites did, that were before him, and hath made Judah also to sin with his idols; {S}

12 therefore thus saith the LORD, the God of Israel: Behold, I bring such evil upon Jerusalem and Judah, that whosoever heareth of it, both his ears shall tingle.

13 And I will stretch over Jerusalem the line of Samaria, and the plummet of the house of Ahab; and I will wipe Jerusalem as a man wipeth a dish, wiping it and turning it upside down.

16 Moreover Manasseh shed innocent blood very much, till he had filled Jerusalem from one end to another; beside his sin wherewith he made Judah to sin, in doing that which was evil in the sight of the LORD.

II. Yirmiyah's rebuke – directed primarily to those praying at the Temple:

Example from chapter 7: Note the reason why Destruction is imminent

א הדבר אשר היה אל-יְרֵמְיָהוּ, מאת ה' לאמר. ב עמד בשער בית ה', וקראת שם, את-הדבר הזה; ואמרת שמעו דבר-ה', כל-יהודה הבאים בשערים האלה, להשתחוות, ליהוה. ג כה-אמר ה' צבאות, אלהי ישראל, היטיבו דרכיכם, ומעלליכם; ואשכנה אתכם, במקום הזה.

ד אל-תבטחו לכם, אל-דברי השקר לאמר: היכל ה' - היכל ה'--המה. ה כי אם-היטיב תיטיבו, את-דרכיכם ואת-מעלליכם: אם-עשו תעשו משפט, בין איש ובין רעהו. ו גר יתום ואלמנה, לא תעשקו, ודם נקי, אל-תשפכו במקום הזה; ואחרי אלהים אחרים לא תלכו, לרע לכם. ז ושכנתי אתכם, במקום הזה-בארץ.. ט הגנב, רצח, ונאף, והשבע לשקר וקטר לבעל; והלק, אחרי אלהים אחרים--אשר לא-ידעתם. י ובאתם ועמדתם לפני, בבית הזה אשר נקרא-שמי עליו... יב כי לכו-נא, אל-מקומי אשר בשילו, אשר שכנתי שמי שם, בראשונה... יג ועתה, יען עשיתם את-כל-המעשים האלה--נאם-ה'; ואדבר אליכם השכם ודבר, ולא שמעתם, ואקרא אתכם, ולא עניתם. יד ועשיתי לבית אשר נקרא-שמי עליו, אשר אתם בטחים בו, ולמקום, אשר-נתתי לכם ולאבותיכם--כאשר עשיתי לשלום...

Example from chapter 36:

א ויהי בשנה הרבעית, ליהויקים בן-יאשיהו מלך יהודה; היה הדבר הזה, אל-יְרֵמְיָהוּ, מאת יהוה, לאמר. ב קח-לך, מגלת-ספר, וכתבת אליה את כל-הדברים אשר-דברתי אליך על-ישראל ועל-יהודה, ועל-כל-הגוים--מיום דברתי אליך, מימי יאשיהו, ועד, היום הזה. ג אולי ישמעו, בית יהודה, את כל-הרעה, אשר אנכי חשב לעשות להם--למען ישובו, איש מדרכו הרעה, וסלחתי לעונם, ולחטאתם...

ה ויצוה יְרֵמְיָהוּ, את-ברוך לאמר: אני עצור--לא אוכל, לבוא בית יהוה. ו ובאת אתה וקראת במגלה אשר-כתבת-מפי את-דברי יהוה באזני העם, בית יהוה--ביום צום; וגם באזני כל-יהודה הבאים מעריהם, תקראם. ז אולי תפל תחנתם, לפני יהוה, וישובו, איש מדרכו הרעה: כי-גדול האף והחמה...

ט וַיְהִי בַשָּׁנָה הַחֲמִשִּׁית לַיהוֹיָקִים בֶּן-יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ-יְהוּדָה, בַּחֹדֶשׁ
הַתְּשָׁעִי, קָרְאוּ צוֹם לִפְנֵי יְהוָה כָּל-הָעָם, בִּירוּשָׁלַם ; וְכָל-הָעָם, הַבָּאִים
מֵעָרֵי יְהוּדָה--בִּירוּשָׁלַם . י וַיִּקְרָא בָרוּךְ בַּסֵּפֶר אֶת-דָּבָרֵי יְרֵמְיָהוּ, בֵּית
יְהוָה--בַּלְשָׁפֶת גְּמָרְיָהוּ בֶן-שָׁפָן הַסֵּפֶר בַּחֲצֹר הָעֲלִיּוֹן, פָּתַח שַׁעַר בֵּית-
יְהוָה הַחֹדֶשׁ, בְּאַזְנֵי, כָּל-הָעָם .

Example from chapter 22 - Note what can prevent Destruction:

א כֹּה אָמַר יְהוָה, רַד בֵּית-מֶלֶךְ יְהוּדָה ; וְדַבַּרְתָּ שָׁם, אֶת-הַדָּבָר
הַזֶּה . ב וְאָמַרְתָּ, שְׁמַע דְּבַר-יְהוָה, מֶלֶךְ יְהוּדָה, הִישָׁב עַל-כִּסֵּא דָוִד ... :
ג כֹּה אָמַר יְהוָה, עֲשׂוּ מִשְׁפָּט וְצִדְקָה, וְהָצִילוּ גִזּוֹל, מִיַּד עָשׂוֹק ; וְגַר
יָתוֹם וְאַלְמָנָה אַל-תָּנוּ, אַל-תַּחֲמִסוּ, וְדָם נָקִי, אַל-תִּשְׁפְּכוּ בַּמָּקוֹם
הַזֶּה . ד כִּי אִם-עֲשׂוּ תַעֲשׂוּ, אֶת-הַדָּבָר הַזֶּה--וּבָאוּ בְשַׁעְרֵי הַבַּיִת הַזֶּה
מַלְכִּים יֹשְׁבִים לְדָוִד עַל-כִּסְאוֹ, רֹכָבִים בָּרֶכֶב וּבִסּוּסִים, הוּא וְעַבְדּוֹ,
וְעַמּוֹ . ה וְאִם לֹא תִשְׁמָעוּ, אֶת-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה--בִּי נִשְׁבַּעְתִּי נְאֻם-יְהוָה,
כִּי-לְחָרְבָהּ יִהְיֶה הַבַּיִת הַזֶּה

[פרק כ"ג] ה... הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם-יְהוָה, וְהִקְמַתִּי לְדָוִד צֶמַח
צָדִיק ; וּמֶלֶךְ מֶלֶךְ וְהַשְׁכִּיל, וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וְצִדְקָה בָּאָרֶץ . ו בְּיָמָיו תּוֹשַׁע
יְהוּדָה, וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁכֹּן לְבֶטֶח ; וְזֶה-שְּׁמוֹ אֲשֶׁר-יִקְרָאוּ, יְהוָה צִדְקָנוּ.

Chapter two: general rebuke / concept of "to know God"-

ח הַכֹּהֲנִים, לֹא אָמְרוּ אֵיךְ 8 The priests said not: 'Where is the LORD?'
יְהוָה, וְתַפְּשִׂי תַּתּוֹרָה לֹא And they that handle the law knew Me not, and
יָדְעוּנִי, וְהָרַעִים פָּשְׁעוּ בִּי ; the rulers transgressed against Me; the prophets
וְהַנְּבִאִים נִבְּאוּ בַבֶּעַל... also prophesied by Baal, and walked after things
that do not profit.

Chapter 6

יג כִּי מִקְטָנָם וְעַד-גְּדוֹלָם, כָּלֹּ בּוֹצֵעַ 13 For from the least of them even unto
בָּצַע ; וּמִנְּבִיא, וְעַד-כֹּהֵן--כָּלֹ, עָשָׂה the greatest of them every one is greedy
שָׁקֶר. for gain; and from the prophet even unto
the priest every one dealeth falsely.

כ לָמָּה-זֶּה לִּי לְבוֹנָה מִשְׁבָּא תְּבוּאָה, 20 To what purpose is to Me the frankincense
וְקִנְיָה הַטּוֹב מֵאַרְצֵי מֶרְחָק ; עֲלֹתֵיכֶם that cometh from Sheba....
לֹא לְרָצוֹן, וְזִבְחֵיכֶם לֹא-עֲרִבּוּ לִי . Your burnt-offerings are not acceptable, nor
your sacrifices pleasing unto Me.

III. To 'Know God' - according to Yirmiyahu (chapters 9 & 22)

כב כֹּה אָמַר יְהוָה, אֶל-יִתְהַלֵּל חָכָם
בְּחִכְמָתוֹ, וְאֶל-יִתְהַלֵּל הַגִּבּוֹר, בְּגִבּוֹרָתוֹ;
אֶל-יִתְהַלֵּל עֲשִׂיר, בְּעֶשְׂרוֹ. כִּי אִם-בְּזֹאת
יִתְהַלֵּל הַמֵּתְהַלֵּל, הַשֶּׁכֶּל וַיֵּדַע אוֹתִי--כִּי
אֲנִי יְהוָה, עֹשֶׂה חֶסֶד מִשְׁפָּט וְצִדְקָה
בְּאֶרֶץ: כִּי-בְּאֵלֶּה חִפְצָתִי, נֶאֱמַר-יְהוָה

9.22-23 ..Let not the wise man glory in his wisdom, neither let the mighty man glory in his might, let not the rich man glory in his riches; But let him that glorieth glory in this, that he understands, and **knows Me**, that I am the LORD who does **kindness justice, and righteousness**, in the earth; for in these things I delight, saith the LORD

טו אָבִידָה הָלוֹא אָכַל וְשָׁתָה, וְעָשָׂה
מִשְׁפָּט וְצִדְקָה--אֲזֵ, טוֹב לוֹ. דָּן דִּין-עָנִי
וְאֲבִיוֹן, אֲזֵ טוֹב; הָלוֹא-הִיא הַדַּעַת אוֹתִי,
נֶאֱמַר-יְהוָה.

22.15-16 [Rebuke to King Yehoyakim] -Did not thy father eat and drink, and do justice and righteousness? Then it was well with him. He judged the cause of the poor and needy; then it was well. **Is not this to know Me?** saith the LORD

Based on Hashem consulting with Avraham before destroying Sedom (Breishit 18)

יז וַיהוָה, אָמַר: הַמְכַסֶּה אֲנִי מֵאַבְרָהָם,
אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה. וְאַבְרָהָם--הָיוּ יְהִיָּה לְגוֹי
גָּדוֹל, וְעַצוֹם; וְנִבְרָכוּ-בּו--כָּל, גּוֹיֵי הָאָרֶץ.
יט כִּי יִדְעֵתִיו, לְמַעַן אֲשֶׁר יִצְוֶה אֶת-בָּנָיו
וְאֶת-בֵּיתוֹ אַחֲרָיו, וְשִׁמְרוּ דְרֹךְ יְהוָה, לַעֲשׂוֹת
צִדְקָה וּמִשְׁפָּט--לְמַעַן, הִבִּיא יְהוָה עַל-
אַבְרָהָם, אֶת אֲשֶׁר-דִּבֶּר, עָלָיו.

17 And Hashem said: 'Shall I hide from Abraham that which I am doing;--for Abraham is destined to become a **great nation**, and **through him all the nations of the earth shall be blessed!** **19** For I have **known him**, to the end that he may command his children and his household after him, **that they may keep the way of the LORD, to do righteousness and justice**; to the end that the LORD may bring upon Abraham that which He had spoken.'

Leadership during Redemption - according to Yeshayahu (chapter 11)

א וַיֵּצֵא חֹטֶר, מִגִּזְעֵי יִשְׂרָאֵל... ב וְנָחָה עָלָיו, רוּחַ
יְהוָה--רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה, רוּחַ עֲצָה וּגְבוּרָה...
ד וְשִׁפְטָה בְּצִדְקָה דְּלִים, וְהוֹכִיחַ בְּמִישׁוֹר
לְעֵנְוֵי-אָרֶץ; וְהִכָּה-אָרֶץ בְּשֶׁבֶט פִּיו, וּבְרוּחַ
שְׁפָתָיו יִמִּית רָשָׁע. ה וְהָיָה צִדְקָה, אֶזְרוֹר
מִתְנָיו; וְהֶאֱמוּנָה, אֶזְרוֹר חֻלְצָיו... ט לֹא-יָרֶעוּ
וְלֹא-יִשְׁחִיתוּ, בְּכָל-הָר קִדְשִׁי: כִּי-מִלֵּאָה
הָאָרֶץ, יֵדַע אֶת-יְהוָה, כָּמִים, לַיָּם מְכַסִּים.

1 And there shall come forth a shoot out of the stock of Jesse...And the spirit of the LORD shall rest upon him, the spirit of wisdom... the spirit of knowledge and of the fear of the LORD.. **4** With **righteousness** shall he judge the poor, and decide with equity for the meek of the land; and he shall smite the land with the rod of his mouth, and with the breath of his lips shall he slay the wicked. **5** And **righteousness** shall be the girdle of his loins, and faithfulness the girdle of his reins... **9** They shall not hurt nor destroy in all My holy mountain; for the earth shall be **full of the knowledge of Hashem**, as waters cover the sea.

IV. See graph of time period of the Kings – Transition from Ashur to Bavel

V. Returning to the Talmudic discussion – Yoma 9b:

במקדש ראשון לא הוה ביה שנאת-
חנם? והכתיב... וא"ר (אליעזר) אלו
בני אדם שאוכלין ושותין זה עם זה
ודוקרין זה את זה בחרבות שבלשונם
ההיא בנשיאי ישראל הואי דכתיב...

ר' יוחנן ור"א דאמרי תרווייהו ראשונים
שנתגלה עונם- נתגלה קצם- אחרונים
שלא נתגלה עונם לא נתגלה קצם

אמר רבי יוחנן טובה צפורן של
ראשונים מכריסו של אחרונים- א"ל
ריש לקיש אדרבה אחרונים עדיפי
אף על גב דאיכא שעבוד מלכיות
קא עסקי בתורה - אמר ליה בירה
תוכיח שחזרה לראשונים ולא
חזרה לאחרונים

שאלו את רבי אלעזר ראשונים גדולים
או אחרונים גדולים אמר להם תנו
עיניכם בבירה איכא דאמרי אמר להם
עדיכם בירה

ריש לקיש הוי סחי בירדנא אתא רבה
בר בר חנה יהב ליה ידא א"ל אלהא
סנינא לכו דכתיב... אם עשיתם עצמכם
כחומה ועליתם כולכם בימי עזרא
נמשלתם ככסף שאין רקב שולט בו
עכשיו שעליתם כדלתות נמשלתם כארז
שהרקב שולט בו

The Gemara asks: **And in the First Temple era was there really no baseless hatred? Isn't it written:** "Cry and wail, son of man ([Ezekiel 21:17](#))? **Rabbi Eliezer** interpreted this verse and **said: These are people who eat and drink with each other, and stab each other with verbal barbs.** Apparently, even those who were close were filled with hatred toward one another.

The Gemara answers: **That behavior was found only among the princes of Israel, as it is written**

It was **Rabbi Yoḥanan and Rabbi Elazar** who both **said:** In the case of **the former**, the people in the First Temple era, **whose sin was exposed** -the end of their punishment **was exposed**, [and the prophet informed them that they would return to their land in seventy years.]

In the case of **the latter**, whose sin was not **exposed**; the end of their punishment **was not exposed.**

Rabbi Yoḥanan said: The fingernails of the former are preferable to the belly of the latter. **Reish Lakish** said to him: On the contrary, the latter were superior; even though there is subjugation by the kingdoms, they are engaged in Torah study. **Rabbi Yoḥanan said to Reish Lakish:** The Temple will prove that the former were superior, as it was restored to the former., it was not restored to the latter.

Similarly, the Sages asked **Rabbi Elazar:** Are the former greater or are the latter greater? He said to them: Look to the Temple

Reish Lakish was swimming in the Jordan River when **Rabba bar bar Ḥana** came and gave him a hand to help him out. **Reish Lakish said to him:** My God! I hate you Babylonians, as it is written: "If she be a wall we will build a silver turret upon her, if she be a door we will cover her with boards of cedar" ([Song of Songs 8:9](#)): Had you rendered yourselves a solid bloc like a wall and all ascended to Eretz Yisrael in the days of Ezra, you would have been likened to silver, which rot does not infest. Now that you ascended like doors, and only some of you came to Eretz Yisrael, you are likened to cedar, which rot infests, and you merit experiencing only partial revelation of the Divine Presence

